

19 Απριλίου, 1989

[ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ,

Αιτητές,

v.

ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ

ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Συνεκδικασθείσες Υποθέσεις Αρ. 135/84,
173/84, 174/84).

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Αρχαιότητα — Πως υπολογίζεται — Ο Περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμος, 1967 (N. 33/67), άρθρο 46(1).

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Εμπιστευτικές εκθέσεις — Σύ- 5
νταξη εκθέσεων υποψηφίων από διαφορετικούς λειτουργούς —
Σημασία — Παρόλο ότι δεν έχουν τόση σημασία όση έχουν στην
περίπτωση, που έχουν συνταχθεί από τον ίδιο λειτουργό, εν τού-
τοις παραμένουν αξιόπιστος δείκτης της υπηρεσιακής ικανότητας
των υποψηφίων. 10

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Προϊστάμενος Τμήματος —
Συστάσεις — Βαρύτητα — Απαιτείται ειδική αιτιολογία, γιατί δεν
έχουν εισακουσθεί. 15

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Προσόντα — Επιπρόσθετα
προσόντα, τα οποία όμως δεν θεωρούνται πλεονέκτημα — Δεν δη-
μιουργούν έκδηλη υπεροχή, αλλά συνεκτιμώνται με τους άλλους
παράγοντες κατά την κρίση περί προαγωγής. 20

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Έκδηλη υπεροχή — Πότε υπάρχει έκδηλη
υπεροχή.

Συνταγματικό Δίκαιο — Αρχή Ισότητας — Σύνταγμα, άρθρο 28 —
Νόμοι 35/70 και 20/81 και Κ.Δ.Π. 47/83 της 4.3.83, που εκδόθηκε
σύμφωνα με τον Περί Αλλαγής Τίτλων Νόμο, Κεφ. 40 — Δεν ευ-
σταθεί παράπονο για δνομενή μεταχείριση.

5

Οι νομικές αρχές, που το Ανώτατο Δικαστήριο εφάρμοσε στην
περίπτωση αυτή, απορρίπτοντας τις αιτήσεις, φαίνονται από τα
πιο πάνω περιληπτικά σημειώματα.

10

Οι αιτήσεις ακυρώσεως απορρίπτονται
χωρίς διαταγή για έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

15

Papadopoulos v. Republic (1982) 3 C.L.R. 1070,

Soteriadou and Others v. The Republic (1983) 3 C.L.R. 921,

20

Andreou v. The Republic (1979) 3 C.L.R. 379,

Papadopoulou v. The Republic (1985) 3 C.L.R. 405,

HadjiSavva v. The Republic (1982) 3 C.L.R. 76,

25

HadjiIoannou v. The Republic (1983) 3 C.L.R. 1041,

Elias v. The Republic (1985) 3 C.L.R. 38,

30

Republic v. Haris (1985) 3 C.L.R. 106,

Makrides v. The Republic (1983) 3 C.L.R. 622,

Spanos v. The Republic (1985) 3 C.L.R. 1826.

35 **Προσφυγές.**

Προσφυγές εναντίον της απόφασης της Επιτροπής Δη-
μόσιας Υπηρεσίας με την οποία είχαν προαχθεί τα ενδια-
φερόμενα πρόσωπα στη θέση του Λειτουργού Αεροπορι-
κών Κινήσεων στο Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας αντί
των αιτητών.

40

*Μ. Χριστοφίδης, για τον Αιτητή στην Προσφυγή 135/
84.*

45

*Ε. Ευσταθίου, για τους Αιτητές στις Προσφυγές 173/84
και 174/84.*

Μ. Τσιάππα (κα.), Δικηγόρος της Δημοκρατίας Β', για τους Καθ' ων η αίτηση.

ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Οι κρινόμενες τρεις προσφυγές έχουν συνεκδικαστεί γιατί αφενός έχουν αντικείμενο την ίδια διοικητική πράξη και αφετέρου ερειδονται, σε μεγάλο βαθμό, σε ταυτόσημη νομική και πραγματική βάση. Όταν μου ανατέθηκαν, η ακρόαση είχε ήδη συμπληρωθεί από τον τέως Πρόεδρο του Ανωτάτου Δικαστηρίου, αλλά εκκρεμούσε η απόφαση. Οι δικηγόροι, χωρίς να προσθέσουν οτιδήποτε στη γραπτή επιχειρηματολογία τους ή στο υλικό που συγκεντρώθηκε στους δικαστικούς φακέλους, ζήτησαν την έκδοση απόφασης.

Κοινό αίτημα της προσφυγής είναι η ακύρωση απόφασης της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (ΕΔΥ ή Επιτροπή), που λήφθηκε στις 5/12/83, και ακολούθως δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της 10/2/84. Με την απόφαση είχαν προαχθεί τα πέντε ενδιαφερόμενα πρόσωπα σε ισάριθμες κενές θέσεις Λειτουργού Αεροπορικών Κινήσεων στο τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας, που είναι μόνιμες. Πρέπει επίσης να λεχθεί ότι πρόκειται για θέσεις προαγωγής.

Από τη διαδικασία πλήρωσης των θέσεων εκείνο που προέχει - και πρέπει να αναφερθεί - είναι ότι η ΕΔΥ απέστειλε έγκαιρα, στις 24/8/83, στην Τμηματική Επιτροπή κατάλογο των υποψηφίων που συνοδευόταν από τις εμπιστευτικές τους εκθέσεις ως και αντίγραφα του σχεδίου υπηρεσίας (παράρτημα 3Γ). Η Τμηματική Επιτροπή (η Τμηματική χάριν συντομίας) διαβίβασε την έκθεσή της στην ΕΔΥ στις 4/11/83. Το πλήρες πρακτικό της συνεδρίασής της, που πραγματοποιήθηκε στις 10/10/83, αποτελεί τμήμα του παραρτήματος 4. Τα πορίσματα της Τμηματικής, που συνδέονται με τα επίδικα θέματα, συνοψίζονται ως εξής: Οι υποψήφιοι ήσαν εν όλω 29. Κατά την κρίση της Τμηματικής οι 9 δεν μπορούσαν να προαχθούν γιατί δεν είχαν συμπληρώσει μέχρι τότε το χρόνο υπηρεσίας για τον οποίο προβλέπει η 1η σημείωση του οικείου σχεδίου υπηρεσίας. Επίσης αποκλείστηκε ο υποψήφιος κ. Α. Δημητριάδης εφόσον δεν είχε επιτύχει σε τμηματικές εξετάσεις όπως προνοεί η παράγραφος 6 του σχεδίου υπηρεσίας. Το

- ίδιο συνέβη με τον κ. Α. Στασή αλλά για διαφορετικό λόγο. Παρά την αρχαιότητά του υστερούσε κατά πολύ των υπολοίπων σε απόδοση και πρωτοβουλία. Τελικά συστήθηκαν 18 για προαγωγή με αλφαβητική σειρά. Περαιτέρω
- 5 η Ε.Δ.Υ. διαπίστωσε ότι άλλος υπάλληλος, ο κ. Κ. Χασάπης, που είχε στο αναμεταξύ προαχθεί αναδρομικά στη θέση Βοηθού Αεροπορικών Κινήσεων 1ης τάξης, πληρούσε τους όρους του σχεδίου υπηρεσίας και τον θεώρησε επίσης υποψήφιο. Τόσο οι αιτητές όσο και οι ενδιαφερό-
- 10 μενοι ήταν μεταξύ των υπαλλήλων που η Τμηματική σύστησε για προαγωγή (ο σχετικός κατάλογος στον οποίο εμφανίζονται τα ονόματα είναι μέρος του παραρτήματος 4).
- 15 Στην κρίσιμη συνεδρία της Ε.Δ.Υ., που έγινε στις 5/12/83, πήρε μέρος και ο αναπληρωτής διευθυντής του τμήματος της Πολιτικής Αεροπορίας ύστερα από πρόσκλησή της. Η σχετική απόφαση καταχωρήθηκε στο πρακτικό προγενέστερης συνεδρίας της Ε.Δ.Υ.
- 20 ημερομηνίας 14/11/83 παράρτημα 5). Η Επιτροπή, συγκετιμώντας τα στοιχεία κρίσης που καθορίζει ο νόμος σε περιπτώσεις προαγωγών μαζί με τα ευρήματα της τμηματικής και τις συστάσεις του αναπληρωτή διευθυντή, επέλεξε σαν καταλληλότερους για προαγωγή τους 5
- 25 ενδιαφερομένους. Είναι οι Ιωάννης Παναγή, Σωτήριος Σωτηρόπουλος, Ναπολέων Τερζής, Ανδρέας Χ"Ανδρέου και Ανδρέας Χριστοδουλίδης. Πρέπει να ειπωθεί ότι κανένας από τους αιτητές δεν συστήθηκε από το διευθυντή του τμήματος. Απεναντίας οι ενδιαφερόμενοι 1, 3, 4 και 5
- 30 είχαν τέτοια σύσταση. Πιο συγκεκριμένα τους είχε προτείνει για τις 4 πρώτες θέσεις στις οποίες τελικά προάχθηκαν. Για την 5η θέση εισηγήθηκε τους υποψηφίους Α. Κακουλλή, Χρ. Κουντούρη και Σ. Σωτηρόπουλο συστήνοντας τον πρώτο σαν τον καταλληλότερο. Ωστόσο η
- 35 Ε.Δ.Υ. επέλεξε τον ενδιαφερόμενο 2 κ. Σωτηρόπουλο με την ειδική αιτιολόγηση ότι τα προσόντα του σχετιζόνταν σε μεγαλύτερο βαθμό με τα καθήκοντα και δραστηριότητες της θέσης.
- 40 Είναι η υπόθεση του αιτητή κ. Ανδρέα Παπαδόπουλου, ότι ο πραγματικός λόγος που δεν προβιβάστηκε είναι γιατί η Επιτροπή, παράνομα και κατά παράβαση κάθε αρχής που διέπει το Κράτος Δικαίου, έλαβε υπόψη τις εκ-

θέσεις της Κεντρικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (ΚΥΠ) ή της αστυνομίας που του αποδίδουν παράνομη συμπεριφορά και δράση χωρίς να του είχε δοθεί το θεμελιακό δικαίωμα της ακρόασης.

Οι καθών η αίτηση αρνούνται διαρρηδην τον προβληθέντα ισχυρισμό. Αυτό που συνέβη, όπως συνάγεται από την ένσταση, είναι ότι εκκρεμούσε πειθαρχική δίωξη εναντίον του αιτητή μπροστά στην Επιτροπή για κατηγορίες που είχαν σαν αντικείμενο ενέργειές του κατά το πραξικόπημα (παράρτημα 7). Όμως πριν περατωθεί η δίκη - ακούστηκαν δύο μόνο μάρτυρες κατηγορίας - η αρμόδια αρχή απέσυρε την υπόθεση, οπότε στις 12/4/80 η Επιτροπή τεμάτισε κάθε πειθαρχική διαδικασία εναντίον του αιτητή. Σχετικά με το συζητούμενο θέμα είναι και τα παραρτήματα 8 και 9 στο φάκελο της προσφυγής του αιτητή.

Πρέπει να παρατηρήσω ότι, όπως καταφαίνεται από τα διάφορα πρακτικά των συνεδριάσεων της Ε.Δ.Υ. και ιδιαίτερα το παράρτημα 6, η Επιτροπή σε καμιά περίπτωση δεν στηρίχθηκε στο υλικό που επικαλέστηκε ο αιτητής. Ή σε οποιοδήποτε άλλο νομικά επιλήψιμο στοιχείο. Ούτε προσκομίστηκε στο δικαστήριο η παραμικρή μαρτυρία που να τεκμηριώνει τον προβαλλόμενο ισχυρισμό. Αντίθετα ο αιτητής έτυχε προαγωγής στη θέση Βοηθού Λειτουργού Αεροπορικών Κινήσεων 1ης τάξης από 15/3/82 πράγμα που συνέβη μετά τον τεματισμό της πειθαρχικής διαδικασίας. Συνεπώς ο ισχυρισμός απορρίπτεται σαν αβάσιμος.

Ένα κεντρικό σημείο, βασικής σημασίας, γύρω από το οποίο διαμορφώθηκε συγκεκριμένη εισηγήση του κ. Ευσταθίου εκ μέρους των αιτητών στις υποθέσεις 173 και 174 και ασφαλώς αφορά και την άλλη υπόθεση, είναι η αρχαιότητα των αιτητών απέναντι στους ενδιαφερομένους. Από την σκοπιά των γεγονότων το θέμα παρουσιάζεται ως εξής: Ο κ. Α. Παπαδόπουλος κατέχει τη θέση Βοηθού Λειτουργού Αεροπορικών Κινήσεων 1ης τάξης από 15/3/82 όπως ακριβώς και οι 5 ενδιαφερόμενοι πριν προαχθούν με την επίδικη απόφαση. Οι δύο άλλοι αιτητές είναι κατά 3 μήνες νεώτεροι. Είχαν διοριστεί στην παραπάνω θέση στις 15/6/82.

- 5 Σύμφωνα με διάταγμα που εκδόθηκε δυνάμει του άρθρου 3 του περί Αλλαγής Τίτλων Νόμου (Κεφ. 40) ο τίτλος των θέσεων Λειτουργός Αεροπορικών Κινήσεων 1ης τάξης και Λειτουργός Αεροπορικών Κινήσεων 2ης τάξης αντικαταστάθηκε με τη νέα ονομασία Βοηθός Λειτουργός Αεροπορικών Κινήσεων 1ης και 2ης τάξης αντίστοιχα από 1/1/83 (βλέπε ΚΔΠ 47/83 ημερ. 4/3/83). Παρατηρώ ότι είχαν προηγηθεί άλλες μεταβολές που συνιστούν και το υπόβαθρο του επιχειρήματος. Έτσι με το νόμο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού 35/70 ιδρύθηκαν νέες θέσεις Βοηθού Ελέγχου Εναέριας Κυκλοφορίας 2ης τάξης σε αντικατάσταση των υφιστάμενων τότε προσωρινών θέσεων Βοηθού Ελέγχου Εναέριας Κυκλοφορίας που κατάργησε ο νόμος. Και ακολούθως με τον ίδιο τρόπο ο νόμος περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού 20/81 δημιούργησε τη θέση Λειτουργού Αεροπορικών Κινήσεων 2ης τάξης καταργώντας συγχρόνως τις θέσεις που καθι-
δρύθηκαν από την προγενέστερη διάταξη.
- 10
- 15
- 20 Η νομοθετική αυτή ρύθμιση, σύμφωνα με την εισήγηση, παραβιάζει την αρχή της ίσης μεταχείρισης. Κι αυτό γιατί με την εξομοίωση των θέσεων δημιουργήθηκε πλασματική αρχαιότητα των ενδιαφερομένων σε βάρος των αιτητών που υπηρετούσαν για χρόνια στη θέση τους σαν Λειτουργοί Αεροπορικών Κινήσεων 2ης τάξης. Πρέπει να αναφέρω ότι το υπόβαθρο γεγονότων στο οποίο στηρίχθηκε η γνώμη αυτή δεν αναπτύχθηκε με μαρτυρία ή άλλο τρόπο ούτε συζητήθηκε κάτω από το πρίσμα της νομολογίας. Ακόμη δεν ηγέρθη άμεσο θέμα αντισυνταγματικότητας
25 οποιασδήποτε συγκεκριμένης διάταξης. Κατά μείζονα λόγο δεν αποδείχθηκε με την απαιτούμενη βεβαιότητα ότι οποιαδήποτε πρόνοια του νόμου του 81 αντιβαίνει σε οποιαδήποτε συνταγματική επιταγή.
- 30
- 35 Ωστόσο, από το υλικό που έχω στη διάθεσή μου φαίνεται ότι ο νόμος του 81 διαμόρφωσε ένα ενιαίο νομικό καθεστώς μεταξύ της θέσης Βοηθού Ελέγχου Εναέριας Κυκλοφορίας (για συντομία Βοηθός) και Λειτουργού Αεροπορικών Κινήσεων 2ης τάξης (Λειτουργός), δηλαδή,
40 τεχνικών υπαλλήλων του αυτού τμήματος μεταξύ των οποίων υπήρχε και μισθολογική αντιστοιχία. Και μάλιστα χωρίς βλαπτικές συνέπειες για τους Λειτουργούς αναφορικά με τη βαθμολογική ή μισθολογική τους εξέλιξη. Ως

προς την αρχαιότητα προκύπτει από τους φακέλους ότι οι ενδιαφερόμενοι είχαν επίσης μακρά θητεία στην προηγούμενη θέση τους. Αξίζει να αναφερθεί ότι ήσαν Βοηθοί από 15/5/70 με εξαίρεση τον κ. Σωτηρόπουλο που κατείχε τη θέση αυτή από 1/2/72. Όσο για τους αιτητές ο διορισμός του κ. Α. Παπαδόπουλου σαν Λειτουργού 2ης τάξης έγινε την 1/1/70 ενώ των δύο άλλων την 1/4/78. Κάτω από τις συνθήκες αυτές καταλήγω ότι ο ισχυρισμός για άνιση μεταχείριση δεν ευσταθεί.

Η σειρά της αρχαιότητας μεταξύ προσώπων που κατέχουν την ίδια θέση, όπως συμβαίνει εδώ, δεν καθορίζεται με βάση το χρόνο συνολικής υπηρεσίας, αλλά υπολογίζεται από το χρόνο διορισμού ή προαγωγής τους στη θέση αυτή: άρθρο 46(1) του νόμου περί Δημόσιας Υπηρεσίας 33/67 όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 5 του νόμου 10/83. Έτσι όλοι οι ενδιαφερόμενοι είναι αρχαιότεροι των αιτητών στις υποθέσεις 173 και 174 κατά 3 μήνες. Αναφορικά με τον κ. Α. Παπαδόπουλο επειδή η ημερομηνία διορισμού του είναι η αυτή με εκείνη των ενδιαφερομένων (και επομένως τυγχάνει εφαρμογής το άρθρο 46(2) που έχει σαν κριτήριο την προηγούμενη αρχαιότητα) ο αιτητής αυτός είναι όντως αρχαιότερος όλων των ενδιαφερομένων κατά 5½ μήνες.

Έρχομαι σ' ένα άλλο θέμα που αφορά τις εμπιστευτικές εκθέσεις. Οι ίδιοι αιτητές ισχυρίζονται ότι, επειδή οι εκθέσεις συντάχθηκαν από διαφορετικούς αξιολογούντες λειτουργούς, έπρεπε "να είχε γίνει διάκριση", υπονοώντας, κατά πάσαν πιθανότητα, ότι η Επιτροπή όφειλε να λάβει υπόψη το γεγονός ή ότι τέτοιες εκθέσεις δεν αποτελούν ασφαλές κριτήριο της επίδοσης των υποψηφίων πάνω στο οποίο μπορεί να στηριχθεί το διορίζον όργανο. Πρώτα απ' όλα θα παρατηρούσα ότι από την εξέταση των εκθέσεων προκύπτει ότι κατά την κατάρτισή τους τηρήθηκαν πιστά οι διαδικασίες που θεσπίζουν οι σχετικές κανονιστικές διατάξεις (εγκύκλιος αρ. 491 ημερ. 26/3/79). Έτσι δεν εγείρεται θέμα παρατυπίας είτε τυπικής ή ουσιαστικής. Γιατί ο καταρτισμός των εκθέσεων έγινε σε κάθε περίπτωση, από αρμόδιο λειτουργό.

Παρόλο που οι εκθέσεις που καταρτίζουν διαφορετικοί λειτουργοί δεν έχουν την ίδια βαρύτητα με εκείνες που

5 ετοιμάζονται πάντοτε από τους ίδιους λειτουργούς, εντούτοις παραμένουν ένας αξιόπιστος δείκτης της υπηρεσιακής ικανότητας των υποψηφίων. Στο προκείμενο ο Δικαστής κ. Πικής αναφέρει στην υπόθεση **Παπαδόπουλος ν. Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας** (1982) 3 Α.Α.Δ. 1070, 1077:

10 "Where the confidential reports are prepared by different reporting officers, the correct position appears to be that confidential reports remain a valuable guide to one's performance in the service, though not as weighty as when they are prepared by the same reporting officer. They remain, however, an irreplaceable pointer to one's performance in the service and his merits, as they derive therefrom."

15 Προσθέτω ακόμη ότι ο τρόπος κατάρτισης των εκθέσεων πρέπει να ήταν σε γνώση της Επιτροπής γιατί, όπως φαίνεται από το πρακτικό της απόφασης, ήταν ένα από τα στοιχεία που μελέτησε πριν καταλήξει στην απόφαση.

20 Υπάρχει επίσης παράπονο ότι η Επιτροπή επηρεάστηκε υπέρμετρα από τα προσόντα ενδιαφερομένων χωρίς το σχέδιο υπηρεσίας να θεωρεί τέτοια προσόντα σαν πλεονέκτημα. Η ίδια κριτική στρέφεται και εναντίον της έκθεσης της Τμηματικής που αναφέρεται και στα επιπρόσθετα προσόντα κάθε υποψηφίου στην περίπτωση που υπάρχουν. Αποτέλεσμα, κατά την εισήγηση, η ενδιαμέσση αυτή ενέργεια αλλά και η τελική απόφαση είναι ελαττωματικές και οδηγούν σε ακυρότητα. Η άποψη που ακολουθείται απαρέγκλιτα στη νομολογία είναι ότι προσόν που δεν απαιτείται από σχέδιο υπηρεσίας δεν συνιστά, αφ' εαυτού, κατάδηλη υπεροχή. Αποτελεί όμως ένα από τα συνεκτιμώμενα στοιχεία για την επιλογή του καταλληλότερου υποψηφίου στις περιπτώσεις που οι σπουδές έχουν συνάφεια με τα καθήκοντα της θέσης. **Σωτηριάδου και Άλλοι ν. Δημοκρατίας** (1983) 3 Α.Α.Δ. 921, **Ανδρέου ν. Δημοκρατίας** (1979) 3 Α.Α.Δ. 379, **Παπαδόπουλου ν. Δημοκρατίας** (1985) 3 Α.Α.Δ. 405, 411. (απόφαση της Ολομέλειας του Δικαστηρίου).

40 Στο προκείμενο τα σχόλια της Τμηματικής που αφο-

ρούν στα προσόντα εντάσσονται στα πλαίσια του συμβουλευτικού της ρόλου, όπως τον καθορίζει το άρθρο 36(1) του νόμου, και αποσκοπούν στο σχηματισμό ολοκληρωμένης εικόνας για τον κάθε υποψήφιο. Από την άλλη καταφαίνεται από το απόσπασμα που θα παραθέσω αμέσως μετά ότι η Ε.Δ.Υ. δεν απομόνωσε τον παράγοντα αυτό, αλλά κατέληξε στην απόφασή της μέσα από το φάσμα του συνόλου των νομίμων κριτηρίων. 5

"Στη συνέχεια η Επιτροπή ασχολήθηκε με την αξιολόγηση και σύγκριση των υποψηφίων, με βάση την αξία, τα προσόντα και την αρχαιότητά τους. 10

Η Επιτροπή εξέτασε τα ουσιώδη στοιχεία από το φάκελο πλήρωσης της θέσης, καθώς και από τους προσωπικούς φακέλους και τις Εμπιστευτικές Εκθέσεις των υποψηφίων και έλαβε υπόψη τα πορίσματα της Τμηματικής Επιτροπής και τις κρίσεις και συστάσεις του Αναπληρωτή Διευθυντή του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας." 15 20

Είναι κοινή εισήγηση των αιτητών ότι η Επιτροπή παραγνώρισε πλήρως την έκδηλη υπεροχή τους απέναντι στους συναδέλφους που έχουν προαχθεί. Αυτό είναι το συμπέρασμα που εξάγεται από τη σωστή αξιολόγηση των αντικειμενικών στοιχείων που έπρεπε να βαρύνουν στην κρίση του οργάνου. Προς την κατεύθυνση αυτή η απόφαση προσβάλλεται για παράλειψη της Επιτροπής από τη μια μεριά να διεξάγει πρόεπουσα έρευνα και από την άλλη να αιτιολογήσει νόμιμα την απόφαση που έλαβε. Ακόμη η απόφαση, όπως καταλήγει η εισήγηση, ήταν αυθαίρετη σε σημείο που στοιχειοθετείται σαν λόγος ακυρότητας η κατάχρηση εξουσίας. 25 30

Πριν προχωρήσω στην εξέταση των στοιχείων σύγκρισης θεωρώ σκόπιμο να σχολιάσω, έστω και σύντομα, το νόημα της έκδηλης υπεροχής. Σαν νομική έννοια έχει προσδιοριστεί από το δικαστή κ. Πική στην υπόθεση *Χ"Σάββα ν. Δημοκρατίας* (1982) 3 Α.Α.Δ. 76, 78 που επικυρώθηκε αργότερα με την απόφαση της Ολομέλειας στην υπόθεση *Χ"Ιωάννου ν. Δημοκρατίας* (1983) 3 Α.Α.Δ. 1041. 35 40

"Striking superiority:

5 As the expression 'striking superiority' suggests, a party's superiority, to validate an allegation of this kind, must be self-evident and apparent from a perusal of the files of the candidates. Superiority must be of such a nature as to emerge on any view of the combined effect of the merits, qualifications and seniority of the parties competing for promotion; in other words, it must emerge
10 as an unquestionable fact; so telling, as to strike one at first sight."

15 Υπογραμμίζω ότι η τεκμηρίωση ισχυρισμού για καταφανή υπεροχή εναπόκειται, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, στον ίδιο τον αιτητή. Στο προκείμενο είναι διαφωτιστική η απόφαση του δικαστή κ. Στυλιανίδη στην υπόθεση *Ηλία ν. Δημοκρατίας* (1985) 3 Α.Α.Δ. 38, 45 στην οποία με παρέλεμψε η κα Τσιάλπα που εκπροσωπεί τους καθών η αίτηση.

20 "It is a settled principle of administrative law that when an organ, such as the Public Service Commission, selects a candidate on the basis of comparison with others, it is not necessary to show, in order to justify his selection, that he was strikingly superior to the others. On the other hand, an administrative Court cannot intervene in order to set aside the decision regarding such selection unless it is satisfied by an applicant in a recourse before it, that he was an eligible candidate who
25 was strikingly superior to the one who was selected, because only in such a case the organ which has made the selection for the purpose of appointment or promotion is deemed to have exceeded the outer limits of its discretion and, therefore, to have acted in excess or abuse of its powers; also in such a situation the complained of
30 decision of the organ concerned is to be regarded as either lacking due reasoning or as based on unlawful or erroneous or otherwise invalid reasoning."

40 Η σημασία των συστάσεων του διευθυντή τμήματος στα πλαίσια του άρθρου 44(3) του νόμου περί Δημόσιας Υπηρεσίας σαν χωριστού παράγοντα στη διαδικασία αξιολό-

γησης από το διορίζον όργανο έχει υπογραμμιστεί σε σειρά αποφάσεων. Μάλιστα οποιαδήποτε παρέκκλιση από τις εισηγήσεις του πρέπει να αιτιολογείται ειδικά από το αρμόδιο όργανο. Είναι χρήσιμο να παραθέσω την ουσία της απόφασης στην υπόθεση *Δημοκρατίας ν. Χαρή* (1985) 3 Α.Α.Δ. 106 στη σελ. 107:

5

".....the recommendations of a departmental head carry considerable weight because he is in a unique position to evaluate in the correct perspective the competing merits of the candidates, on the one hand, and appreciate the needs of the post to be filled, in terms of ability, knowledge and experience of the beholder, on the other."

10

Βλέπε επίσης *Ανδρέου ν. Δημοκρατίας* (1977) 3 Α.Α.Δ. 379, 388, *Μακρίδης ν. Δημοκρατίας* (1983) 3 Α.Α.Δ. 622 και *Σπανός ν. Δημοκρατίας* (1985) 3 Α.Α.Δ. 1826.

15

Έχω ήδη πραγματευθεί το θέμα της αρχαιότητας και σημείωσα τα συμπεράσματά μου. Αναφορικά με την αξία οι αιτητές, από τις εκθέσεις τους, εμφανίζονται σαν ισοδύναμοι με τους ενδιαφερομένους. Συγκεκριμένα τα τέσσερα τελευταία χρόνια βαθμολογήθηκαν με "λίαν καλώς" (γενική βαθμολογία) πλὴν του ενδιαφερομένου 1 κ. Ι. Παναγή που κρίθηκε σαν "καλός" τον τελευταίο χρόνο (1982). Η μειωμένη του επίδοση οφειλόταν, όπως εξήγησε στην Επιτροπή ο αναπληρωτής διευθυντής, στο ότι αξιολογήθηκε σε υψηλότερα καθήκοντα σαν Ελεγκτής Εναέριας Κυκλοφορίας γεγονός που σημειώνεται και στην έκθεσή του. Ωστόσο προχώρησε και ανέφερε ότι η αποδοτικότητά του βελτιώθηκε κατά το 83 και έφθασε τα προηγούμενα επίπεδα (λίαν καλώς). Κατά την εισήγηση των αιτητών αυτό συνιστά ουσιαστική παρατυπία. Είναι όμως φανερόν ότι η παρατήρηση του διευθυντή συνδέεται άμεσα και επεξηγεί την επίδοση του 1982 και σαν τέτοια δεν έχει το χαρακτήρα που της αποδίδεται. Άλλωστε θα ήταν κάπως παράξενο από τον ένα χρόνο στον άλλο να υπήρχε τότε θεαματική μετάπτωση στην ικανότητα του υπαλλήλου αυτού δεδομένου ότι για τόσα χρόνια είχε πιο ψηλό ποιοτικό επίπεδο. Κατά την απόφασή μου από πλευράς αξίας είναι όλοι σε ίση μοίρα.

20

25

30

35

40

5 Ας έλθουμε τώρα στα προσόντα. Από το υλικό των διοικητικών φακέλων προκύπτει ότι ο αιτητής κ. Α. Παπαδόπουλος και ο ενδιαφερόμενος 5 κ. Α. Χριστοδουλίδης κατέχουν τα απαιτούμενα τυπικά προσόντα. Το ίδιο συμβαίνει με όλους τους άλλους με τη διαφορά ότι έχουν πρόσθετα προσόντα που, κατά το πλείστο, φαίνεται να συνδέονται με τη φύση της εργασίας που εκτελούν. Ο πλέον προσοντούχος από τη σκοπιά αυτή είναι ο κ. Σ. Σωτηρόπουλος ενώ οι υπόλοιποι, αιτητές και ενδιαφερόμενοι, 10 έχουν περίπου τους ίδιους τίτλους σπουδών. Περαιτέρω οι ενδιαφερόμενοι προτάθηκαν για προαγωγή από το διευθυντή τους ενώ κανένας από τους αιτητές δεν είχε τέτοια σύσταση. Με βάση τις διαπιστώσεις μου αναφορικά με τα στοιχεία κρίσης ο ισχυρισμός για έκδηλη υπεροχή των αιτούντων παρέμεινε αναπόδεικτος. Δεν έχουμε 15 καν περίπτωση απλής υπεροχής.

20 Με βάση και πλαίσιο τα στοιχεία που είχε μπροστά της η Επιτροπή και που ανέλυσα πιο πάνω, η απόφασή της για την προαγωγή των 5 ενδιαφερομένων ήταν λογικά επιτρεπτή και βρισκόταν μέσα στα πλαίσια της διακριτικής της ευχέρειας. Καμιά από τις αιτιάσεις των αιτητών δεν ευσταθεί. Επομένως οι προσφυγές τους απορρίπτονται. Χωρίς όμως έξοδα. Η επίδικη απόφαση επικυρώνεται στο 25 σύνολό της σύμφωνα με το άρθρο 146.4(α) του Συντάγματος.

Οι προσφυγές απορρίπτονται χωρίς έξοδα.